

Negrescu: Decizia Consiliului Concurenței privind ROBOR risca sa destabilizeze profund arhitectura financiara și de reglementare

Decizia Consiliului Concurenței privind ROBOR risca sa destabilizeze profund arhitectura financiara și de reglementare din România, considera consultantul economic Adrian Negrescu.

'Decizia Consiliului Concurenței, fara niște explicații care sa stea în picioare dincolo de 'efectele de fracțiuni de procent ROBOR' bazate pe e-mail-uri și discuții pe Whatsapp, risca sa destabilizeze profund arhitectura financiara și de reglementare din România. Și nu e o gluma. Poate deveni realitate destul de repede pentru ca aceasta amenda uriașă poate sa declanșeze o serie de efecte colaterale cu impact direct asupra pieței interbancare și, în ultima instanța, asupra buzunarelor noastre', a explicat, luni, Adrian Negrescu, într-o postare publicata pe Facebook.

Potrivit acestuia, primul efect colateral, dar 'extrem de periculos', este instalarea unei stari acute de nervozitate în piața bancara.

'Deși Banca Națională a insistat în repetate rânduri ca mecanismul de formare a indicelui ROBOR este ancorat structural în evoluția dobânzii cheie, acțiunea Consiliului Concurenței modifica fundamental comportamentul prudential al bancilor comerciale. În noul context, bancile pot adopta o strategie defensiva, preferând mai degraba sa apeleze la facilitățile de creditare oferite direct de BNR decât sa mai efectueze tranzacții de împrumut între ele, pe piața secundara. Ce înseamna asta? Putem asista, destul de repede, la o reducere drastica a lichidității din piața interbancara', este de parere Negrescu.

Acesta susține, de asemenea, ca nu este exclusa și o creștere a volatilității ratelor dobânzilor de schimb dintre banci, ceea ce ar putea afecta semnificativ creditarea, întrucât bancile vor crește dobânzile și vor înapria condițiile de creditare.

'Da, sunt speculații însă un lucru este sigur. Ca decizia anunțata de Consiliul Concurenței lovește direct în riscul reputațional al întregului sector financiar autohton. Aplicarea unei sancțiuni de o asemenea magnitudine, contrazisa frontal atât de BNR cât și de toate marile banci comerciale, scoate la iveala o fractura instituțională majora. Pentru investitorii straini și agențiile de rating, aceasta neconcordanța ridica o întrebare critica: cine are, de fapt, dreptate în arhitectura de reglementare din România?', adauga analistul.

Conform acestuia, daca analiza Consiliului Concurenței este cea valida, înseamna ca 'sistemul bancar a operat defectuos sub ochii supraveghetorului pieței'. Daca, în schimb, argumentele tehnice ale BNR sunt cele corecte, 'acțiunea Consiliului risca sa fie perceputa ca un abuz de putere administrativa, cu efecte nocive asupra predictibilității economice'.

'Un alt lucru este sigur. Bancile nu vor absorbi aceste pierderi exclusiv din profiturile proprii. Nota de plata va fi transferata, inevitabil, catre clienți. Toți deponenții (prin dobânzi mai mici la economii) și toți debitorii (prin comisioane bancare majorate sau marje de creditare mai aspre) vor ajunge sa plateasca aceasta amenda', mai spune Negrescu.

În opinia sa, comportamentul indicelui ROBOR arata o corelație aproape perfecta cu deciziile de politica monetara: când BNR a marit rata de referința, ROBOR a crescut; când BNR a relaxat politica și a lasat lichiditate în piața, ROBOR a scazut. Aceasta dinamica naturala de piața va constitui pilonul de aparare al bancilor în instanța, crede Negrescu.

'În trecut, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC) a amendat mai multe banci pentru

presupuse practici neconforme la calculul dobânzilor, însa instituțiile financiare au câștigat ulterior toate procesele în instanța. Dacă în actualul dosar nu exista o banca care sa fi recunoscut fapta în schimbul unei clemențe (fapt nedecarat în comunicatul oficial), Consiliul Concurenței risca un eșec major în fața judecătorilor. În cazul în care decizia va fi desființată în instanța, statul român nu doar ca va returna sumele, dar va fi obligat sa plateasca și daune morale și comerciale uriașe, transformând o victorie populistă de moment într-un dezastru bugetar pe termen lung', apreciaza specialistul.

El afirma, în context, ca bancile mizeaza pe un precedent juridic favorabil.

'Sunt vinovate bancile? Au manipulat ROBOR? Nu îmi permit sa ma pronunț pentru ca nu am datele necesare. Vad însa ca mulți o fac deja, mai ales politicieni avizi de imagine care, după războiul dus cu multinaționalele, și-au gasit acum un alt subiect de promovare. Poate au dreptate, poate nu. Doar justiția o va spune. Și mai vad un lucru - ca avem deja mulți avocați care își fac publicitate încercând sa racoleze clienții pentru un viitor proces cu bancile. Mi-aș permite sa le ofer oamenilor un sfat - sa nu plateasca niciun onorariu până ce nu vor vedea o decizie finală a justiției', își încheie Negrescu analiza.

Consiliul Concurenței a sancționat zece banci cu amenzi în valoare totală de 3,73 miliarde lei pentru încălcarea normelor de concurență, respectiv legea concurenței și Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, prin coordonarea comportamentului în cadrul procedurii de stabilire a ROBOR.

Autoritatea de concurență menționeaza ca, în urma investigației, a constatat ca bancile participante la stabilirea ROBOR și-au coordonat comportamentul printr-un schimb de informații confidențiale și strategice, în special referitoare la preț, cu privire la nivelul ROBOR în cadrul procedurii de fixing. Independența cotațiilor din perioada de fixing este importantă, cu atât mai mult în cazul maturităților pentru care volumul tranzacțiilor efective fiind redus (3, 6, 12 luni), media acestor tranzacții nu poate fi folosită ca indicator relevant. Rezultatul procedurii de fixing este folosit la calculul dobânzilor pentru unele credite. Astfel, un nivel crescut al acestui indice poate fi favorabil creditorilor, dar afectează în mod direct consumatorii și ceilalți debitori ale caror contracte sunt raportate la ROBOR, a explicat CC.

ROBOR este rata de referință a pieței monetare interbancare ce influențează calculul dobânzilor pentru creditele acordate persoanelor juridice (inclusiv entități ale statului, precum autorități publice locale), dar și calculul dobânzilor pentru persoanele fizice care au credite acordate anterior anului 2019 și nu au făcut cerere sa treacă la IRCC.

Deciziile Consiliului Concurenței sunt executorii, iar amenzile aplicate reprezintă venituri la bugetul de stat.